

Прагнемо миру!

(урок-спілкування для учнів 9-11 класів)

Урок підготувала вчитель
української мови і літератури
Чернігівського колегіуму
№1 Ліхута Вікторія Вікторівна

Тема:Прагнемо миру!

Мета: довести учням необхідність збереження миру в усьому світі, показати масштаб небезпеки війни й можливості в її запобіганні; підвести учнів до усвідомлення зовнішньої політики української держави в зміцненні миру на планеті; розкрити взаємозв'язок участі у відстоюванні миру й готовності до захисту рідної землі; розвивати вміння аналізувати події, факти, історичні явища; формувати в учнів відчуття приналежності до України – мирної нації, усвідомлення вартості людського життя; виховувати почуття патріотизму, ціннісного ставлення до всіх держав, особистої відповідальності за мир у всьому світі.

Обладнання:паперові фігурки голубів, ручки, книга «Хрестоматія миру», ватмани, олівці, вирізані з паперу зірочки, відео та аудіофайли, мультимедійна презентація.

Хід уроку

Епіграф: У кожного, ким би він не був, чим би він не займався,

є один борг, який потребує самовідданого й вірного

служіння: захищати мир.

Микола Тихонов

I. Організаційний момент

Добрий день, усім присутнім!

Перший дзвінок знову зібрав нас у колі дружної шкільної родини. Святково й урочисто розпочався сьогодні для вас новий навчальний рік. Нехай він буде плідним, радісним, цікавим і мирним для всіх нас.

Перше вересня – це плани, сподівання, мрії, задуми на весь навчальний рік. Тож перший урок – незвичайний, це урок державності, громадянськості, людяності, патріотизму і, я впевнена, що у світлі тих буремних подій, які відбуваються в нашій державі, ви не залишитеся байдужими до того, про що ми говоритимемо.

II. Оголошення теми, мети уроку.

Наша зустріч присвячена тому, щоб учитися приймати один одного такими, які

ми є, вчитися розуміти один одного й жити мирно. Мир на планеті – надзвичайно актуальна тема в усі часи. І це не дивно. Адже будь-яка людина, що загляне всередину себе, у свою душу, у свій розум, підтвердить, що зберегти мир іноді нелегко навіть у собі, що вже казати про стосунки між людьми (навіть близькими), а тим більше між країнами. Однак повинна ж бути в цього поняття якась основа, опорна точка, зміцнивши яку, цілком реально досягти стану миру всередині себе, а отже, привнести його у своє оточення. Спробуємо це з'ясувати.

Сьогодні ми доведемо необхідність збереження миру в усьому світі, покажемо масштаб небезпеки війни й можливості в її запобіганні; визначимо позицію України в цьому питанні, пригадаємо історію воєн і миру, проаналізуємо події й факти, спробуємо з'ясувати, хто має нести відповідальність за мир у всьому світі.

III. Емоційне налаштування. Енергізатор «Я – зірка».

(Звучить тихо легка музика).

Сядьте зручніше й заплющіть очі. Зробіть два глибоких вдихи й видихи. Уявіть, що над вами висить золота зірка. Це – ваша зірка. Вона піклується, щоб ви були щасливими. Відчуйте її тепло. Уявіть, що ви теж випускаєте промінці ясного світла й це світло йде до всіх дітей у класі. Тепер надішліть своє світло людям, яких немає в цій кімнаті: батькам, знайомим, друзям. Попрощайтеся з зіркою та розплющіть очі.

IV. Основний зміст роботи.

Епіграфом нашого уроку будуть слова Миколи Тихонова: «У кожного, ким би він не був, чим би він не займався, є один борг, який потребує самовідданого й вірного служіння: захищати мир».

- Як ви розумієте вислів М.Тихонова?
- Чому захист миру є боргом? І перед ким?(Відповіді учнів)

Світ знає величезну кількість війн, кожна з них повинна була б служити нагадуванням для всіх про те, що найжорстокіша ціна за них – це життя людей і мирне небо над головою. Здавалося б, уроки долі треба запам'ятовувати, але, як свідчить історія, люди повторюють свої помилки знову і знову. За підрахунками

істориків упродовж останніх 6 тисяч років мирними, тобто без воєн, були лише 292 роки.

- Поясніть чому?(Відповіді учнів)

Вправа «Учимося креативно мислити»

Що б не сталося, які проблеми б не виникли, усе можна вирішити мирним шляхом. Слід пам'ятати, що завжди є вихід. Іноді він може бути зовсім несподіваним. Слід виробляти вміння шукати нестандартні рішення. Потренуємо свою креативність, спробувавши дібрати закінчення до висловів відомих людей. Як ви вже здогадалися, вони мають бути зовсім не банальними. Наприкінці нашої зустрічі ми заслухаємо ваші відповіді й порівняємо з авторськими. Можливо, хтось змінить думку, а хтось щось додасть до написаного.

(На партах перед учнями лежать картки з початком речення, вони його продовжують. По закінченні роботи відкладають картки на край столу до кінця заходу.)

- Якщо бажаєш, щоб світ змінився, стань...(Махатма Ганді)
- Не йдіть війною проти закону, прийміть закони проти...(Єврейське прислів'я).
- Визнання проблеми – половина успіху в її... (Зигмунд Фрейд)
- Війна в однаковій мірі обкладає даниною чоловіків і жінок, але з одних вона стягає кров, а з інших ... (В.Теккерей)
- Війна буде повторюватися до тих пір, поки питання про неї буде вирішуватися не тими, хто...(Анрі Барбюс)

Нас, покоління XXI століття, хвилює майбутнє планети. Ми прагнемо миру та мріємо, щоб не було вбивств, щоб не гриміли постріли, не лилася кров.

Аби розібратися в проблемах миру та війни, звернімося до глосарія.

Робота з глосарієм.

Глосарій (лат. Glōssarium— «словник глос») – словник до тексту, що пояснює маловідомі або застарілі слова, неологізми чи, як мінімум, незвичайні.

За глосарієм мир – це:

1. Відсутність незгоди, ворожнечі, сварок; згода;
2. Відсутність збройної боротьби між двома або кількома народами, державами;
3. Угода сторін, що воюють між собою, про припинення воєнних дій; мирний договір.
4. Спокій, тиша.

Є ще одне цікаве пояснення походження слова «мир». Для цього звернемося до старослов'янської абетки, у якій кожна буква-слово містить смислове ядро. Подивімося, з яких букв-слів складено слово «мир», щоб краще зрозуміти його значення.

Отже,

М – мислите – дуже важлива буква-слово, що означає «думати», «міркувати», «мислити».

И – іже – буква, зміст якої можна виразити словами «якщо» і «коли». Також використовувалась у значенні сполучника «і».

Р – рци – це давньослов'янська буква, яку ми знаємо сьогодні як букву Р: «говори, прорікай, читай уголос».

Як бачимо, «думки й мова» – два ключі до розшифрування поняття «мир». А враховуючи той факт, що стародавні слов'яни бачили послання в кожному слові, то й ми можемо скласти такі фрази: «Духовно мисліть і мовте», або «Думайте, коли говорите». Отже, мир починається в думках кожної людини.

Пояснення слова «війна».

1. Організована збройна боротьба між державами, суспільними класами тощо.
2. Стан ворожнечі між ким-небудь; суперечка, сварка з кимось.

Вікіпедія пояснює це слово більш поширено:

1. Війна – комплекс заходів, спрямований на захоплення чужих природних, енергетичних і людських ресурсів.
2. Війна – складне суспільно-політичне явище, пов'язане з розв'язанням суперечностей між державами, народами, національними й соціальними

групами з переходом до вжитку засобів збройної боротьби, що відбувається у формі бойових дій між їхніми збройними силами.

Хвилина вільних думок.

Прослухавши тлумачення цих двох слів, як ви можете пояснити вислів «Хочеш миру – готуйся до війни»? (Відповіді учнів)

Війна – це страшне зло на Землі. Одного слова достатньо, щоб вона почалася й забрала мільйони життів із собою. Багато залежить від влади, від її витримки, терпіння й мудрості. Багато залежить і від нас. Наприклад, ви провчилися 10 років в одному класі, ви навчилися спілкуватися й дружити один з одним, навчилися приймати однокласників такими, які вони є. Давайте й цього року ми будемо жити мирно, за законами добра й справедливості. Це буде наш невеличкий внесок у справу підтримання миру.

Для чого людина народжується на світ? Для життя і щастя. А значить, для миру. Адже саме мирне існування дає можливість нам і жити, і бути щасливими.

Нам не треба війни.

Нам не треба війни, не треба –

Ми за спокій і мир на Землі,

Щоб не коршаки в чистому небі,

А космічні пливли кораблі,

Щоб щасливо зростали діти

І не бачили жаху війни,

Щоб зловісний воєнний вітер

Був розвіяний вітром весни.

Вітром правди і сили людської –

Силу ту не здолати в віках –

Нас даремно лякають війною,

Міць народу – в народних руках!

Нам не треба війни, не треба –

Ми за спокій і мир на Землі,
Щоб не коршаки в чистому небі,
А космічні пливли кораблі.

Ще в давні часи люди намагалися якось упорядкувати насилля. Спочатку це була помста, яка давала зрозуміти, що на всяку силу знайдеться більша сила. Потім вимагали дисципліни й поклоніння вождю. Пізніше з'явився етикет. Його порушення закінчувалося поєдинком. Лицарські турніри та дворянські дуелі вважалися чесною боротьбою. Убивство не було самоціллю. Бій припинявся, коли один із супротивників вибачався. Це була своєрідна етика боротьби.

У ті часи воювали, звісно ж, і з зовнішнім ворогом. Та тільки воїн із воїном! Древні воїни, крім фізичної сили, демонстрували ще й моральну перевагу. У сучасних же війнах велика кількість людей знищується без безпосереднього контакту з ними. Тому так звана «етика боротьби» втрачає свій колишній смисл.

Упорядкування насилля відбувається ще й у рамках держави. Застосування сили в цьому випадку знаходиться в руках влади. Саме вона повинна дбати про безпеку громадян, а насилля застосовувати лише за певними законами.

Незважаючи на стримувальні фактори й зусилля багатьох держав і їхніх керівників, хвиля насилля зростає.

- Що ж збільшує зростання цієї хвилі? (Відповіді учнів)

Пропоную скласти своєрідну програму ненасилля. Що б ви запропонували?

Орієнтовні відповіді:

1. Вивчати культуру миру й навчатися цієї культури;
2. Державам відмовитися від думки, що вони перевершують інших;
3. Перейти до партнерства й діалогу з усіх життєво важливих питань;
4. Заохочувати й підтримувати мирні ініціативи;
5. Переглядати інтереси на користь усіх народів;
6. Розумом і серцем прийняти практику миру, форми ненасильницької діяльності;
7. Зібрати всю зброю й переплавити на мирні інструменти;
8. Направити свої сили на вирішення проблем світової економіки та екології, здоров'я та життя людей;

9. Прагнути до найвищої соціальної цінності – без'ядерного світу, бо це є необхідною умовою для вирішення всіх глобальних проблем сучасності.

Підсумком усього вами сказаного можуть бути слова І.Канта: «Чини так, щоб ти завжди ставився до людства як до мети й ніколи не ставився до нього як до засобу».

Постери Миру.

Сьогодні ми почнемо робити постери Миру. Спочатку ви зробите ескізи, а вдома завершите. Фото ваших постерів ми викладемо на сайт школи й у соціальні мережі, щоб усі знали, що діти України прагнуть миру. (Учні об'єднуються в групи й на ватманах малюють ескізи майбутніх постерів).

Мир на всій землі – вічна мрія людства. Вона виникає в кожного нового покоління. Однак війни на планеті не вщухають майже ніколи. То в одному кінці землі, то в іншому спалахує страшне полум'я, і тоді знову гинуть люди, ллється кров, плачуть матері й діти. На жаль, людське бажання вирішувати соціальні, політичні, національні суперечки лише з позиції сили лежить в основі багатьох проблем світу. Війна – смертельно небезпечна хвороба, якою заражені всі покоління.

Наприклад:

Стародавній світ – троянська війна – після викрадення Єлени алейці розпочали війну з троянцями, щоб повернути дружину своєму царю.

Середньовіччя – війни виникали на релігійній основі. Хрестові походи забрали життя сотень тисяч людей.

Друга світова війна – Гітлер вважав арійську расу кращою за інші. Основний план Гітлера полягав у тому, щоб встановити панування над усім світом, перетворивши населення інших країн на рабів. Для світу це стало трагедією й призвело до смерті десятки мільйонів людей.

Велике щастя, що ви не бачили страхіть війни, але саме на вас лежить велика відповідальність: зберегти мир! А тому найважливіше – виховати в собі терпимість

та повагу до іншого. З маленького миру – в собі самому, у групі, родині, державі – починається й великий і благодатний мир на нашій планеті.

Бесіда «Діалог із майбутнім»

А тепер перенесімося на декілька років у майбутнє. Уявіть, що ви закінчили школу й стали висококваліфікованими фахівцями, маєте свою сім'ю. Як ви поясните своїм дітям – школярам, чому збереження миру є основним завданням для всіх поколінь. (Відповіді учнів)

Мир! Це слово звучить по-різному на всіх континентах Землі. Але скрізь воно означає прості й одвічні істини.

- Як ви думаєте, які?

Орієнтовні відповіді:

Мир – це життя, щастя, радість, чисте небо над головою.

Мир – це впевненість у завтрашньому дні, у своєму майбутньому.

Мир – це можливість спокійно вчитися, працювати, любити й поважати одне одного.

Мир – це свято усіх людей, свято всіх дітей. Без миру немає дитинства, немає майбутнього.

Мир на землі

Мир на землі — це затишок і тиша,

Це сміх дитячий і душі політ,

Коли поет чарівні вірші пише

Про незвичайний, дивовижний світ.

Мир на землі — це росяні світанки,

Краса і творчість, пісня у гаях.

Мир на землі — це вечори і ранки

Із радістю і щастям у серцях.

Мир на землі — це дім, і мама, й тато,

Й любові стільки — просто через край!

Це та земля, де щастя є багато

І в кожній хаті — хліба коровай.

Це та земля, де сміх і пісня лине,

А діти йдуть до школи знов і знов.

Й ніколи у боях ніхто не гине,

Бо там господар — щастя і любов.

Ідея миру сягає корінням далекого минулого. Вона відображена й у легендах про золоте століття людства, і в роботах античних мислителів і гуманістів більш пізнього періоду, і в проповідях християнської церкви. Зараз сама ідея миру стає державною політикою. Тільки в мирній державі накопичуються її багатства, розвивається культура, зберігаються духовні цінності. Тільки в державі, де панує мир, спокій, злагода, зміцнюється економіка, зростає добробут людей, з молодого покоління формуються справжні громадяни країни. Адже саме молоде покоління являє собою майбутнє й може забезпечити подальший її розвиток.

Дійсно, немає нічого важливішого, ніж мир на планеті, мир у сім'ї й у душі кожної людини. Ми з вами добре знаємо, що суспільство може досягти розвитку тільки тоді, коли буде складатися зі свідомих культурних особистостей. Культура забезпечує повноцінне життя людини й розвиток суспільства в цілому. Існує культура поведінки, культура почуттів, спілкування тощо. І, як не дивно, є культура війни й культура миру.

- Як ви вважаєте, що таке культура миру? А війни?
- У чому різниця між культурою миру й культурою війни?

Культура миру й культура війни різняться такими ознаками:

Культура війни в державі характерна нетерпимістю до інакомислячих і придушенням усякого опору. Прикладом може бути Гітлерівська Німеччина. Там влада керувала одноосібно й не визнавала інших думок. Населення страждало через грубе ставлення з боку влади, брехню в засобах масової інформації. Люди не почували себе захищеними у власній державі. Усі політичні партії, крім фашистської, заборонені. Преса та книги проходили через сувору цензуру. Були

переписані шкільні підручники. Створені концтабори для противників Гітлера. А потім він пішов далі: розв'язав Другу світову війну.

Культура миру в державі, навпаки, заперечує шлях насильства, враховує інтереси всіх, намагається, щоб усі сторони дійшли згоди.

Для більшості людей планети Земля мир – це повсякденна реальність. На наших вулицях безпечно, ми ходимо до школи. Та чи всі живуть добре й щасливо? Для багатьох людей у сучасному світі спокійне життя – це лише казкова мрія. І щоб хоч на короткий час втілити її в життя й припинити кровопролиття, був заснований День Миру. Це спроба донести до людства думку про важливість миру в усьому світі.

- Чи знаєте ви, коли святкують День Миру?

- Яка, на вашу думку, мета проведення такого дня?

- А хто з вас знає офіційну назву цього Дня? («День глобального припинення вогню й відмови від насильства»)

За ініціативою Генеральної Асамблеї ООН цей день з 1982 року є Днем усесвітньої відмови від насильства й вогню. З тих пір свято, яке з 2002 року відзначається 21 вересня, залучило мільйони людей, охопивши багато країн і регіонів.

Цього дня ООН закликає всі країни зупинити військові дії і хоча б на 24 години припинити проливати кров. Відмова від насильства і воєн – необхідна умова для подальшого розвитку людства. Тільки мирні переговори й вирішення наявних проблем шляхом діалогу та компромісних рішень можуть дати дійсно відчутні результати й користь для всього людства.

У рамках святкування Міжнародного Дня Миру проходять заходи, мета яких – привернення уваги до проблеми миру й ефективних способів його досягнення. Невід'ємною процедурою початку свята служить символічний звук Дзвону миру. Цей дзвін був відлитий із монет, які зібрали діти з 60 країн світу. Японія подарувала його ООН 1954 року. На ньому напис: «Хай живе мир у всьому світі». Дзвін помістили в мальовниче місце в саду західного дворика, розташованого поряд із Секретаріатом ООН. Варто зазначити, що голос дзвону лунає всього двічі на рік.

Перший раз його можна почути навесні, у день весняного рівнодення, вдруге – з нагоди святкування Міжнародного Дня Миру.

У цей час увсіх куточках світупроводять заходи, спрямовані на привернення уваги до того, як багато в нашому світі агресії та зла, безглуздих смертей і ненависті. І нехай дитячі малюнки з яскравим усміхненим сонечком або дитячі хорові пісні про мир і дружбу комусь і здадуться невинними іграми, але вони мають глибокий зміст і виражають заклик до тих, хто ще не відмовився від зброї, все ж таки це зробити.

Щорічно 21 вересня День миру відзначають і в Україні. Таким чином наша держава підтримує рішення Генеральної Асамблеї ООН і підтверджує відданість країни ідеалам миру.

І хоча сьогодні 1, а не 21 вересня, долучімося до майбутніх заходів цього дня.

Хрестоматія Миру.

Сьогодні ми з вами спробуємо скласти своєрідну хрестоматію Миру. Перед вами лежать фігурки голубів. Напишіть на них, за яких умов, на вашу думку, у світі назавжди запанує мир. І цих голубів ми помістимов нашу хрестоматію.

(Учні пишуть свої варіанти та вклеюють фігурки голубів у книгу).

Погляньте на нашу книгу. Вона заповнена цінними думками. І тільки за умови, що ми час від часу будемо переглядати її сторінки, ми зможемо досягти панування миру.

- Чому для цієї справи ми використали саме фігурки голубів?

(Вони є символом миру)

- Що ви знаєте про емблему миру?

Голуба з оливковою гілкою в дзьобі стали використовувати в ролі символу після того, як Пабло Пікассо 1949 року намалював картину «Голуб миру». За Біблією, Ной випустив голуба, щоб дізнатися, чи зійшла вода з землі. Птах повернувся з оливковою гілочкою в дзьобі. Це був знак приходу миру й оновлення життя.

Ще одним символом миру є паперовий журавель. З'явився він завдяки маленькій дівчинці. 6 серпня 1945 року за наказом президента США Трумена було скинуто ядерну бомбу на японське місто Хіросіму. Цим Америка продемонструвала світові нову зброю. Та ніхто не подумав про наслідки її застосування. Неподалік Хіросіми жила дворічна дівчинка Сасаки Садако. Через 10 років вона захворіла на

лейкемію. Це було наслідком ядерного вибуху. Щоб додати дівчинці сили для одужання, лікар сказав, що вона має зробити тисячу білих паперових журавлів і тоді хвороба відступить, бо цей птах священний і живе дуже довго. Сасаки повірила. І в її палаті почали з'являтися білі фігурки. Хвороба прогресувала, тому однокласники вирішили їй допомогти. Вони самі виготовляли журавликів і залучали до цього своїх друзів. Незабаром звістка про них розійшлася по всьому світу. У Японію звідусіль летіли білі журавлики. Усі хотіли допомогти дівчинці. Журавлина згряя давно переросла тисячу, але, на жаль, не змогла перемогти страшну хворобу. Сасаки Садако померла. Японські школярі та їх батьки в пам'ять про загиблих від ядерної зброї зібрали кошти й створили Парк Миру. Там встановили статую Садако, яка тримає журавлика в руках. Вона є символом неприйняття ядерної війни, протесту проти неї.

Набирає обертів третє тисячоліття. Прогрес невблаганно рухається вперед. Техніка прийшла на службу людині. Здавалося б, життя має стати спокійнішим. Але ми все частіше чуємо слова: біженець, жертва насильства, теракт... У сьогоденньому суспільстві відбувається активний ріст екстремізму, агресивності, розширення зон конфліктів.

Народившись, кожна людина має право жити в мирі. Наша країна завжди цього прагнула. Та час від часу чорні хмари зла й ненависті нависали над нею. І тоді всі піднімалися на захист Батьківщини.

Не оминають нашої пам'яті величні походи князів за часів Київської Русі, набіги на татар козаків під супроводом гетьманів, бунти під проводом Олекси Довбуша та Максима Залізняка, захист загальнонаціональних прав під час Першої та Другої світових воєн. Люди боролися тому, що відчували себе частиною одного цілого, розуміли, що за них самих ніхто не побудує їхнього майбутнього.

Мирне небо над головою... Раніше, у часи мого дитинства, ця фраза була обов'язковою в привітаннях, разом із побажаннями щастя та здоров'я. Я тоді не до кінця розуміла цей вислів. Мирне небо здавалося настільки звичним, що його побажання були наче побажання повітря. І ось...

Сьогодні над Україною закружляли темні хмари лихоліття. Чорні сили хочуть розірвати на частини нашу державу, забрати в нас мирне щасливе життя. Наша

держава не готувалася до війни. Ми – мирні люди. Але десятки тисяч людей за покликом серця взяли зброю в руки й стали на захист рідної землі. Волелюбні нащадки козацького роду з чистими душами та добрим серцем стійко витримали зло та ненависть ворога й не озлобились, а там, у воєнних таборах, з радістю читають листи подяки українських школярів.

Ще недавно ми з вами не знали дуже багатьох слів, пов'язаних із війною, тепер же майже кожну родину так чи інакше опалило полум'я військових дій. Ще недавно ми не особливо звертали увагу на слова «Слава Україні – Героям слава», а тепер ці слова набули нового змісту.

Наразі вже точно зрозуміло, кому ці слова адресовані, і ні в кого немає сумніву, що ці герої – хлопці, що зі зброєю в руках захищають крихкий східний кордон України, лікарі, які в мирний час повертають поранених в ООСіз того світу, волонтери, на плечах яких тримається наша армія.

Трагічні події в Україні, починаючи з 2014 року, тривожать і не залишають байдужими жодного громадянина країни. Кожному з нас необхідно усвідомити, за що боролися учасники Євромайдану й заради чого пожертвувала своїм життям «Небесна сотня». Ми пам'ятаємо наших героїв, які боролися проти несправедливості, стояли насмерть за мир у нашій державі. Низький їм уклін. Ми серцем і душею з тими, хто й у ці дні боронить нашу свободу на сході України, пам'ятаємо тих, хто віддав своє життя задля нашого щасливого майбутнього.

Пам'яті загиблих у всіх війнах і міжнаціональних конфліктах, тих, хто страждає від несправедливості й авторитарності, дітям і дорослим присвячено Молитву Миру.

На фоні музики хлопці та дівчата із запаленими свічками читають Молитву.

Усі слухають стоячи.

Веди лише від Смерті до Життя,

Від Брехні до Правди.

Веди лише від Розпачудо Надії,

Від Страху до Безпеки,

Веди лише від Ненавистідо Любові,

Від Війни до Миру.

Нехай Мир заповнить наші серця,

Наш світ, наш Всесвіт!

І пам'ятаючи про загиблих і нещасних, ми маємо вчитися жити в мирі. А це не так легко. Нелегко визнати, що правий хтось інший, а не ти, складно знайти в незрозумілій тобі людині хороші риси. Складно, але необхідно. Заради майбутнього нашого світу.

Робота в групах.

Об'єднайтеся в три групи. Кожна група повинна довести доцільність трьох принципів, дотримання яких дозволить світові жити мирно.

I група. Принцип відмови від насилля (агресії) як способу спілкування й переконування.

II група. Принцип непримушування: бути вимогливим до себе, а не до інших.

III група. Принцип прийняття: людина має право бути несхожою на інших.

V. Підсумки уроку.

Повернімося до висловів, які ви дописували на початку уроку. Пропоную переглянути їх і за необхідності дописати. Зачитаємо ваші варіанти й послухаємо авторські.

- Якщо бажаєш, щоб світ змінився, стань... *цією зміною*. (Махатма Ганді)
- Не йдіть війною проти закону, прийміть закони проти... *війни*.

(Єврейське прислів'я).

- Визнання проблеми – половина успіху в її... *розв'язанні*. (Зигмунд Фрейд)
- Війна в однаковій мірі обкладає даниною чоловіків і жінок, але з одних вона стягає кров, а з інших ... *сльози*. (В.Теккерей)
- Війна буде повторюватися до тих пір, поки питання про неї буде вирішуватися не тими, хто... *помирає*. (Анрі Барбюс)

Погодьтеся, деякі авторські продовження були зовсім несподіваними для вас, але не менш слухними. Трапляється, що з зовсім, здавалося б, безвиході є нестандартний вихід, необхідно лише його розгледіти. І коли ми цього навчимося, буде легше досягати миру.

Рефлексія. «Незакінчені речення».

- Сьогодні я дізнався (дізналася)...

- Я б хотів (хотіла)...

- Мені варто подумати...

Ви молоді жителі нашої планети. І від вас залежить майбутнє. Нехай усі ми навчимося розуміти й поважати одне одного, нехай почнеться на Землі нова історія— історія Людства, яке не знає війни. Ми прагнемо миру!

Очікування «Святковий салют».

Перед кожним із вас є стікер у вигляді зірочок. Якщо вам сподобалася година спілкування, ваші очікування здійснилися, якщо вас схвилювала обговорена проблема, то прикріпіть їх до дошки, і ми побачимо святковий салют на честь дружби, взаєморозуміння й миру.

Закінчити сьогоднішній урок я хочу такими словами:

Я голосую за мир, за щастя у кожному домі,

Я голосую за мир, за мир на землі колисковій.

Я голосую за мир, хай буде завжди він і всюди,

Я голосую за мир, хай будуть щасливими люди.

Хай діти здорові ростуть у мирній щасливій країні,

Хай буде в них світле життя, бо мир треба кожній дитині.

Я голосую за мир, за мир на моїй Батьківщині.

Я голосую за мир на рідній моїй Україні.

Хай в світі не буде незгод, ні бід, ні печалі, ні смутку,

Хай мир людям буде завжди, до миру єднаймося, люди!

Єднаймося до миру усі, учімося любити й прощати,

Хай кожен наш прожитий день буде схожий на маленьке свято.

Я голосую за мир, хай буде завжди він і всюди,

Бо як буде мир на землі, то будуть щасливими люди.

Звучить пісня Марти Шпак «Ми за Волю, ми за Мир»

Список використаної літератури:

1. Кращі виховні заходи./Упоряд. В.О.Гноїнська.– Х.: Вид-во «Ранок», 2011.–319с.
2. Ворожейкіна О.М. Мій клас – випускний!// О.М.Ворожейкіна. – Х.,2008. –202с.
3. Години спілкування. 9-11 класи./Укладач В.М.Андрєєва. – Х.: «Основа», 2014.– 128с.
4. Година спілкування. 11 клас./Упоряд. М.О.Володарська. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011.– 192с.
5. Місюра Т.М. Виховний захід "Урок миру" [Електронний ресурс] / Місюра Тетяна Миколаївна // ІНФОурок: [сайт]. – Режим доступу: <http://infourok.ru/vihovniy-zahid-urok-miru-527222.html/>.
6. Шпак М. Відео «Україна-мати» [Електронний ресурс] / Шпак М.// Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=wA09qgGUw9k>